

2016. október 26.

Égészségügyi szolgáltatók gyermekvédelmi feladatainak ellátásával kapcsolatos szakmai nap

Elhangzott kérdések és válaszok

1. Mi a teendője a gyermekvédelemnek, ha a várandós kismama életmódjával veszélyezteti a magzatot?

Válasz: a gyermekvédelem szervezete a szolgáltatások és a gyámhatóság alapvetően a megszületett gyermekek és családjuk ügyeivel foglalkozik. A várandós anyák esetében a jogszabály ismeri a „várandós anya válsághelyzete” fogalmát. Eszerint: a válsághelyzet olyan családi, környezeti, szociális, társadalmi helyzet vagy ezek következtében kialakult állapot, amely a várandós anya testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza, és ezáltal veszélyezteti a gyermek egészséges megszületését; ezen belül terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya az a válsághelyzetben lévő várandós anya, aki nyilatkozata szerint állapotát környezete és hozzátartozói előtt titokban szándékozik tartani.

Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat ilyen esetről szerez tudomást a 15/1998. NM. rendelet értelmében tájékoztatja a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, pl. családok átmeneti otthonába való elhelyezés lehetőségéről, valamint az örökbeadásról, annak jogi kihatásairól, az örökbefogadással foglalkozó segítő civil és állami szervezetek elérhetőségéről.

A PTK. szerint „magzat gyámja” jogi lehetőség általában kiskorú szülők, illetve öröklési viszonyok esetében alkalmazható, a gyámhatóságok döntései alapján.

Meg nem született gyermek esetében a gyámhatóságoknak nincs jogszabályi felhatalmazásuk egyéb hatósági beavatkozásra, viszont a gyermek születése után azonnal kötelesek intézkedni a gyermek veszélyeztetettségének gyanúja esetén.

2. A területi védőnő kinek és hogyan továbbíthatja a gyermekekre, családokra vonatkozó egészségügyi adatokat?

Válasz: Az adatkezelés és továbbítás szabályait a gyermekvédelemben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény XXI. fejezete szabályozza. Rögzíti, hogy a gyermekvédelemmel foglalkozó szolgálatok, a gyámhatóság kitől, milyen tartalmú adatokat szerezhetnek, be, milyen adatot kezelhetnek, illetve megkeresésére mely szervezeteknek milyen adatot adhatnak ki.

Továbbá az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 24. § (3) bekezdése szerint - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. §-ára is tekintettel - ha feltételezhető, hogy a gyermek sérülése vagy betegsége bántalmazás, illetve elhanyagolás következménye, vagy a gyermek egészségügyi ellátása során bántalmazására, elhanyagolására utaló körülményekről szerez tudomást, az adattovábbításhoz az érintett, illetve az adattal kapcsolatosan egyébként rendelkezésre jogosult beleegyezése nem szükséges.